

Brüssel, 12. märts 2018

TEADE SIDUSRÜHMADALE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE ELIST NING ELI ÕIGUSNORMID ELEKTROONILISE SIDE VALDKONNAS

Ühendkuningriik esitas 29. märtsil 2017 Euroopa Liidu lepingu artikli 50 kohase teate oma kavatsuse kohta liidust välja astuda. See tähendab, et kui ratifitseeritud väljaastumislepingus¹ ei kehtestata muud kuupäeva, lõpetatakse kõigi liidu esmaste ja teiseste õigusaktide kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes alates 30. märtsist 2019 kell 00.00 Kesk-Euroopa aja järgi („väljaastumise kuupäev“)². Sel hetkel saab Ühendkuningriigist „kolmas riik“³.

Väljaastumiseks valmistumine on lisaks ELile ja liikmesriikide ametiasutustele oluline ka eraõiguslike isikute jaoks.

Pidades silmas ebamäärast olukorda, eelkõige seoses võimaliku väljaastumislepingu sisuga, tuletatakse sidusrühmadele meelde õiguslikke tagajärgi, millega nad peavad arvestama, kui Ühendkuningriigist saab kolmas riik.

Kui võimalikus väljaastumislepingus sisalduda võivas üleminekukorras ei lepita kokku teisiti, ei kohaldata alates väljaastumise kuupäevast enam Ühendkuningriigi suhtes ELi õigusnorme elektroonilise side valdkonnas. Kõnealusesse õigusraamistikku kuuluvad⁴ raamdirektiivi,⁵ sellega seotud eridirektiivide,⁶ raadiospektrit käsitleva otsuse,⁷ BERECi

¹ Läbirääkimised Ühendkuningriigiga väljaastumislepingu sõlmimiseks on praegu käimas.

² Lisaks võib Euroopa Ülemkogu kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 50 lõikega 3 otsustada ühehäälselt kokkuleppel Ühendkuningriigiga, et aluslepingute kohaldamine lõpetatakse hilisemal kuupäeval.

³ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liige.

⁴ Juhime tähelepanu, et tegemist on peamiste käesolevas teates käsitletud sätete näidisloeteluga. Loetelu on puhtinformatiivne ega ole seega ammendav ega siduv.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv) (ELT L 108, 24.4.2002, lk 21); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv) (ELT L 108, 24.4.2002, lk 7); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv) (ELT L 108, 24.4.2002, lk 51); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12.

määruse,⁸ rändlusmääruse⁹ ja ühtse telekommunikatsioonituru määruse¹⁰ sätteid, mitu komisjoni soovitus seotud teemadel, milles käsitletakse selliste turgude kindlakstegemist, mis vajavad regulatiivset sekkumist,¹¹ ning kavandatud metoodika kõne lõpetamise hinna kindlaksmääramiseks¹².

Sellel on elektroonilise side erinevates valdkondades eelkõige järgmised tagajärjed.

1. ÜLDLUBA

Vähemalt ühes ELi liikmesriigis asutatud teenusepakkujal on õigus pakkuda elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid kõigis teistes liikmesriikides, ilma et tal peaks olema seal tegevuskoht. Nad võivad hakata võrke ja teenuseid pakkuma ilma ametlikku litsentsimisprotsessi läbimata ning neil on igas liikmesriigis, kus nad võrke või teenuseid pakuvad, vaja üksnes üldluba (loadirektiivi artikkel 3). Üldluba hõlmab elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkumise õigusi ja kohustusi ning liikmesriigid võivad nõuda üksnes lihtviisilist teatise esitamist, millega ei kaasne kohustust peatada meetmete rakendamine (loadirektiivi artikkel 4).

Alates väljaastumise kuupäevast ei saa elektrooniliste sidevõrkude ja/või -teenuste pakkujad, kes on asutatud Ühendkuningriigis, ELi 27 liikmesriigis üldloa korda kasutada. Seega võivad ELi 27 liikmesriiki kehtestada Ühendkuningriigis asutatud pakkujatele täiendavad loaõuded. Ühendkuningriigis asutatud pakkujad kaotavad õiguse taotleda juurdepääsu ja vastastikust sidumist käsitlevaid läbirääkimisi ELi 27 liikmesriigis luba omavatel pakkujatel, kes ei ole „suurpakkujad“ (teenustekaubanduse üldlepingu telekommunikatsiooniteenuste viitedokumendi tähenduses). Ühtlasi ei ole neil õigust taotleda vaidluse lahendamise menetlust ELis või sellises menetluses osaleda ei ühe liikmesriigi sisese vaidluse puhul ega piiriülest juurdepääsu käsitlevates vaidlustes.

juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta otsus nr 676/2002/EÜ Euroopa Ühenduse raadiospektripoliitika reguleeriva raamistiku kohta (raadiospektrit käsitlev otsus) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 1).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1211/2009, millega luuakse elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud amet (BEREC) ja büroo (ELT L 337, 18.12.2009, lk 1).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2012. aasta määrus (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT L 172, 30.6.2012, lk 10).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2120, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed (ELT L 310, 26.11.2015, lk 1).

¹¹ Komisjoni 9. oktoobri 2014. aasta soovitus 2014/710/EL elektroonilise side sektori asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta, mis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2002/21/EÜ (elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta) vajavad eelnevat reguleerimist (soovitus asjaomaste turgude kohta) (ELT L 295, 11.10.2014, lk 79).

¹² Komisjoni 7. mai 2009. aasta soovitus 2009/396/EÜ Euroopa Liidus püsiliini- ja mobiilikõne lõpetamise tasu reguleerimise kohta (lõpetamistasude soovitus) (ELT L 124, 20.5.2009, lk 67).

2. PÜSI- JA MOBIILTELEFONIVÕRGUS KÕNE LÕPETAMISE HIND

Alates väljaastumise kuupäevast ei kohaldata ELi ja Ühendkuningriigi vaheliste kõnede puhul ELi teenusepakujate suhtes enam ELi õigusraamistikku, millega on kehtestatud telefonikõne lõpetamise madalad hulgihinnad¹³. Selle tagajärjel võivad EList Ühendkuningriiki helistatud kõnede lõpetamise hulgihinnad tõusta ja tuua omakorda kaasa selliste kõnede jaehinna tõusu.

3. RÄNDLUS

Alates väljaastumise kuupäevast saab Ühendkuningriigist ELi rändluse alaste õigusnormide seisukohast kolmas riik (määrus (EL) nr 531/2012).

ELis tegutsevad rändlusklientidele rändlusteenuste osutajad („rändlusteenuse osutajad“):

- ei saa rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu taotledes enam tugineda Ühendkuningriigis tegutsevate mobiilsidevõrguoperaatorite kohustusele rahuldada kõik mõistlikud taotlused, mis käsitlevad juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule (määruse (EL) nr 531/2012 artikkel 3);
- ei saa enam tugineda ELi õigusnormidele rändlusteenuste maksimaalsete hulgihindade kohta, mida Ühendkuningriigis tegutseva külostatava võrgu operaator võib ELis hulgituru rändlusteenuste osutamise eest nõuda (määruse (EL) nr 531/2012 artiklid 7, 9 ja 12).

ELis tegutsevate rändlusteenuse osutajate rändluskliendid:

- ei saa enam tugineda oma rändlusteenuse osutaja jaemüügiga seotud kohustusele mitte kohaldada mõistliku kasutuse korral nende suhtes riigisisese jaehinnaga võrreldes mis tahes lisatasusid Ühendkuningriigis kasutatud rändlusteenuste eest (tehtud või vastuvõetud kõned, saadetud tekstisõnumid ja andmesideteenused) (määruse (EL) nr 531/2012 artikkel 6a), kuid
- Ühendkuningriiki reisides on neil ka edaspidi kasu määruse (EL) nr 531/2012 artiklis 14 (kõne ja tekstisõnumite puhul) ja kõnealuse määruse artiklis 15 (andmesideteenuste puhul) sätestatud läbipaistvuskohustustest.

Ühendkuningriigis tegutsevad rändlusteenuse osutajad:

- ei saa rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu taotledes enam tugineda ELis tegutsevate mobiilsidevõrguoperaatorite kohustusele rahuldada kõik mõistlikud taotlused, mis käsitlevad juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule (määruse (EL) nr 531/2012 artikkel 3);
- ei saa enam tugineda ELi õigusnormidele rändlusteenuste maksimaalsete hulgihindade kohta, mida ELis tegutseva külostatava võrgu operaator võib ELis

¹³ Kõne lõpetamise hulgihind on tasu, mida operaatorid maksavad üksteisele kõnede viimise eest oma klientideni. Kõne lõpetamise hulgihindu on käsitletud komisjoni 2009. aasta soovitusel, milles kirjeldati kõne lõpetamise reguleeritud hinna määramise kuluarvestuse meetodikat (komisjoni 7. mai 2009. aasta soovitus 2009/396/EÜ Euroopa Liidus püsiliini- ja mobiilikõne lõpetamise tasu reguleerimise kohta, ELT L 124, 20.5.2009, lk 67). Komisjoni 2009. aasta soovitus ei ole oma olemuselt küll siduv, kuid enamik liikmesriike järgib seda ning Euroopa Kohus on kinnitanud, et riigi pädev asutus võib soovitatud lähenemisviisist kõrvale kalduda üksnes siis, kui konkreetse olukorra hindamise põhjal tundub riigi pädevale asutusele, et soovitatud lähenemisviis ei sobi konkreetse riigi olukorra jaoks; sellisel juhul peab ta oma seisukohta põhjendama. Vt kohtu otsus kohtuasjas C-28/15, punkt 38.

hulgituru rändlusteenuste osutamise eest nõuda (määruse (EL) nr 531/2012 artiklid 7, 9 ja 12).

Ühendkuningriigis tegutsevate rändlusteenuse osutajate rändluskliendid:

- ei saa enam tugineda ELi õigusnormidele, mis käsitlevad nende rändlusteenuse osutaja jaemüügiga seotud kohustust mitte kohaldada mõistliku kasutuse korral nende suhtes riigisisese jaehinnaga võrreldes mis tahes lisatasusid ELis kasutatud rändlusteenuste eest (tehtud või vastuvõetud kõned, saadetud tekstisõnumid ja andmesideteenused) (määruse (EL) nr 531/2012 artikkel 6a), ning
- neil ei ole ELis reisides edaspidi kasu määruse (EL) nr 531/2012 artiklis 14 (kõne ja tekstisõnumite puhul) ja kõnealuse määruse artiklis 15 (andmesideteenuste puhul) sätestatud ELi läbipaistvuskohustust käsitlevatest õigusnormidest.

Komisjoni digitaalse ühtse turu veebilehelt leiab üldist teavet komisjoni direktiiviettepaneku kohta, mis käsitleb Euroopa elektroonilise side seadustiku kehtestamist (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposed-directive-establishing-european-electronic-communications-code>), ja rändluse kohta (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/roaming>).

Euroopa Komisjon
Sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraat